

Samenstelling van de commissie per 31 december 2012

De commissie bestaat volgens de overeenkomst uit vier deskundigen, waarvan Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân en het bestuur van Wetterskip Fryslân er elk één benoemen en de NAM twee benoemt. Tevens is in de plaatsvervangende voorzien. De commissie is als volgt samengesteld.

Benoemd door de provincie

1. Drs. F. van der Ploeg, Voorzitter	Oud griffier van de Staten van Fryslân
2. Ir.dr. P.L. Lap (plaatsvervanger voor 1.)	Oud directeur Wegen en Kanalen van de provincie Fryslân

Benoemd door Wetterskip Fryslân

3. Ir. W.G. Epema	Oud directeur ingenieur van Hoogheemraadschap Alblasserwaard en Vijfheerenlanden
4. Ir. W. P.C. Zeeman (plaatsvervanger voor 3.)	Geohydroloog

Benoemd door de NAM

5. Dr.ir. J.H.A. Struik (vice-voorzitter)	Voorheen offshore manager bij de NAM
6. Prof. ir. K.d'Angremond	Emeritus hoogleraar TU Delft
7 Mr. A.H.Oude Elferink, (plaatsvervanger voor 5.)	Voorheen juridisch adviseur NAM
8. Ir. Ing. E. van Hijum (plaatsvervanger voor 6.)	Oud directeur ingenieursbureau

De benoeming geldt voor een periode van drie jaar tot 15 mei 2015. De heer Van Hijum is per 15 mei 2012 als plaatsvervangend lid tot de commissie toegetreden. Hij vervangt ir A.A. van der Werf. De heer Struik –voorheen plaatsvervangend lid- is per genoemde datum de heer Oude Elferink opgevolgd als lid en vice-voorzitter.

Secretariaat

Aan de commissie is een secretariaat toegevoegd dat is ondergebracht bij Wetterskip Fryslân te Leeuwarden. Secretaris van de commissie is sinds 1 januari 2001 ir. F.H. van Veen te Groningen. Assistent-secretaris en als zodanig contactpersoon is mr. H.J.Dijkstra. Het postadres van de commissie is: Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden. Het secretariaat is bereikbaar onder telefoonnummer 058-2922794 en per mail:

hdijkstra@wetterskipfryslan.nl. Voorts is meer informatie te vinden op www.bodemdalingfryslan.nl

Taak van de commissie

De commissie heeft tot taak omtrent een met redenen omkleed en zo veel mogelijk gedocumenteerd verzoek, een aanbeveling te doen waarin met redenen omkleed wordt aangegeven:

- welke handelingen, werken of werkzaamheden aan te bevelen zijn als maatregelen die redelijkerwijs noodzakelijk zijn ter voorkoming, beperking of herstel van schade ten gevolge van bodemdaling door aardgaswinning.
- welke kosten, hetzij van vorenbedoelde maatregelen, hetzij anderszins (compensaties) de NAM naar het oordeel van de commissie zou moeten vergoeden overeenkomstig de regels van de overeenkomst.

De vier fases van een claim

Bij de afhandeling van claims kunnen veelal vier fases worden onderscheiden:

Fase 1 onderzoeksfase, planvoorbereiding.

In deze fase worden de gevolgen van de bodemdaling door aardgaswinning geïnventariseerd en worden zonodig oplossingen ontwikkeld en afgewogen om schade te voorkomen of te compenseren. Voor deze oplossingen worden globale kostenramingen en tijdschema's opgesteld. Fase 1 eindigt met een principekeuze voor een van de mogelijke oplossingen.

In **fase 2** wordt deze oplossing vervolgens uitgewerkt.

De definitieve situering wordt bepaald evenals vorm en afmetingen. Gedetailleerd (waterloopkundig en/of grondmechanisch) onderzoek vindt plaats. Onderzocht wordt welke vergunningen nodig zijn en welke procedures moeten worden doorlopen. Tijdschema's en kostenramingen worden verfijnd.

Fase 3 dient als voorbereiding van de uitvoering. Aan de orde zijn zaken als grondaankoop, verkrijgen van vergunningen en opstellen van bestekken en contracten.

In **fase 4** volgt de uitvoering.

Als naar gelang de voortgang van de werkzaamheden in de opeenvolgende fases worden de gemaakte kosten na goedkeuring door de commissie door NAM op declaratiebasis vergoed. De eindafrekening van een project of werk wordt verwacht binnen zes maanden na (eerste) oplevering.

Overzicht claims 2012

Claim	Verzoeker	Omschrijving	Vergoeding	Datum	Besluit Commissie
T2b	ws Fryslân	verzoek om instemming fase 1 onderzoek overige gebieden Bergum West door Grontmij	€ 9.460,50 (50% van €18.921)	11-04-12	gehonoreerd o.v. 24-4-12
T5y	ws Fryslân	declaratie personele kosten 2 ^e helft 2011	€ 20.085,65	19-01-12	gehonoreerd 7-2-12
T5z	ws Fryslân	declaratie personele kosten 1 ^e helft '12	€ 20.815,89	11-09-12	gehonoreerd 24-9-12
T16d4	gem.Tytsjerkstd.	maaien en afvoeren gras ijsbaan 2011	€ 6.710,89	23-10-12	gehonoreerd 20-11-12
T16e	gem Tytsjerkstd.	Verzoek om instemming contante waarde exploitatielast en herinvesteringen riolering	€ 231.934	20-3-12	akkoord 24-4-12 NAM kocht alleen exploitatielast af: € 82.858,-
T16h1	gem.Tytsjerkstd.	advieskosten fase 2 ROXII Bergum West	€ 6.342,70	21-3-12	gehonoreerd 24-4-12
T16h2	idem	declaratie kosten fase 3 ROXII	€ 10.000,-	21-3-12	gehonoreerd 24-4-12
T16h3	idem	kosten fase 4 ROXII, directie en toezicht	€ 10.000,-	21-3-12	akkoord na oplevering 24-4-12
T16h4	idem	verzoek om goedkeuring bestek 1108, ROXII Bergum West	€ 182.500	21-3-12	gehonoreerd 24-4-12
T16h4a	idem	eerste termijn aannemer bestek 1108,ROXII	€ 86.341,07	15-10-12	gehonoreerd 20-11-12
T16h4b	idem	tweede termijn aannemer bestek 1108	-	12-12-12	in behandeling
T21	prov. Fryslân	verzoek onderzoek in fase 1 Fryslân NO	€ 18.000,-	20-02-12	gehonoreerd 24-4-12
T21	prov. Fryslân	onderzoeksresultaten fase 1 Fryslân NO	-	12-09-12	kennismeting 24-9-12
T22	gem.Tytsjerkstd.	verzoek om maatregelen trailerhelling en kade Klein Zwitserland	€ 135.000,- (35% NAM = € 47.513,56)	20-08-12	gehonoreerd 24-9-12
T22a	idem	kosten voorbereiding etc. fase 2 en 3	€ 10.547,95 (50% NAM € 5.000,-)	20-08-12	gehonoreerd 24-9-12
NF6b*	ws Fryslân	verzoek instemming resultaten fase 2 Dongeradeel	-	1-2-12	kennismeting 7-2-12 second opinion DLG
NF6b*	ws Fryslân	verzoek instemming meerkosten fase 2	€ 51.052,73	19-1-12	gehonoreerd 7-2-12
N8f*	ws Fryslân	declaratie personele kosten 2 ^e helft 2011	€ 20.300,11	19-1-12	gehonoreerd 7-2-12
N8g*	ws Fryslân	declaratie personele kosten 1 ^e helft 2012	€ 2.831,73	11-9-12	gehonoreerd 24-9-12

* Claims winningsgebied Noord Friesland (NF nummer) vallend onder "Overeenkomst Fryslân" van juni 2006.

Bodemdalingsprognoses en metingen

Prognoses

De commissie baseert zich bij haar besluitvorming onder meer op de meest recente prognoses inzake de toekomstige bodemdaling. Op basis van de overeenkomst is de NAM gehouden tot regelmatig onderzoek, waterpassingen en metingen ten einde de voortgaande feitelijke bodemdaling door aardgaswinning in beeld te brengen en een zo nauwkeurig mogelijke eindprognose op te kunnen stellen. De prognoses dienen door de NAM ten minste eenmaal per vijf jaar aan de provincie te worden voorgelegd. De meest recente prognoses voor de NAM-concessies Tietjerksteradeel en Noord Friesland zijn opgenomen in het NAM-rapport met als kenmerk nr. EP201006302236 en is getiteld "Bodemdaling door Aardgaswinning, Nam-velden in Groningen, Friesland en het noorden van Drenthe, Status Rapport 2010 en prognose tot het jaar 2070. In 2011 is het Statusrapport NAM 2010 gedeeltelijk gewijzigd a.g.v. het voornemen om het grotere gasveld Nes te exploiteren.

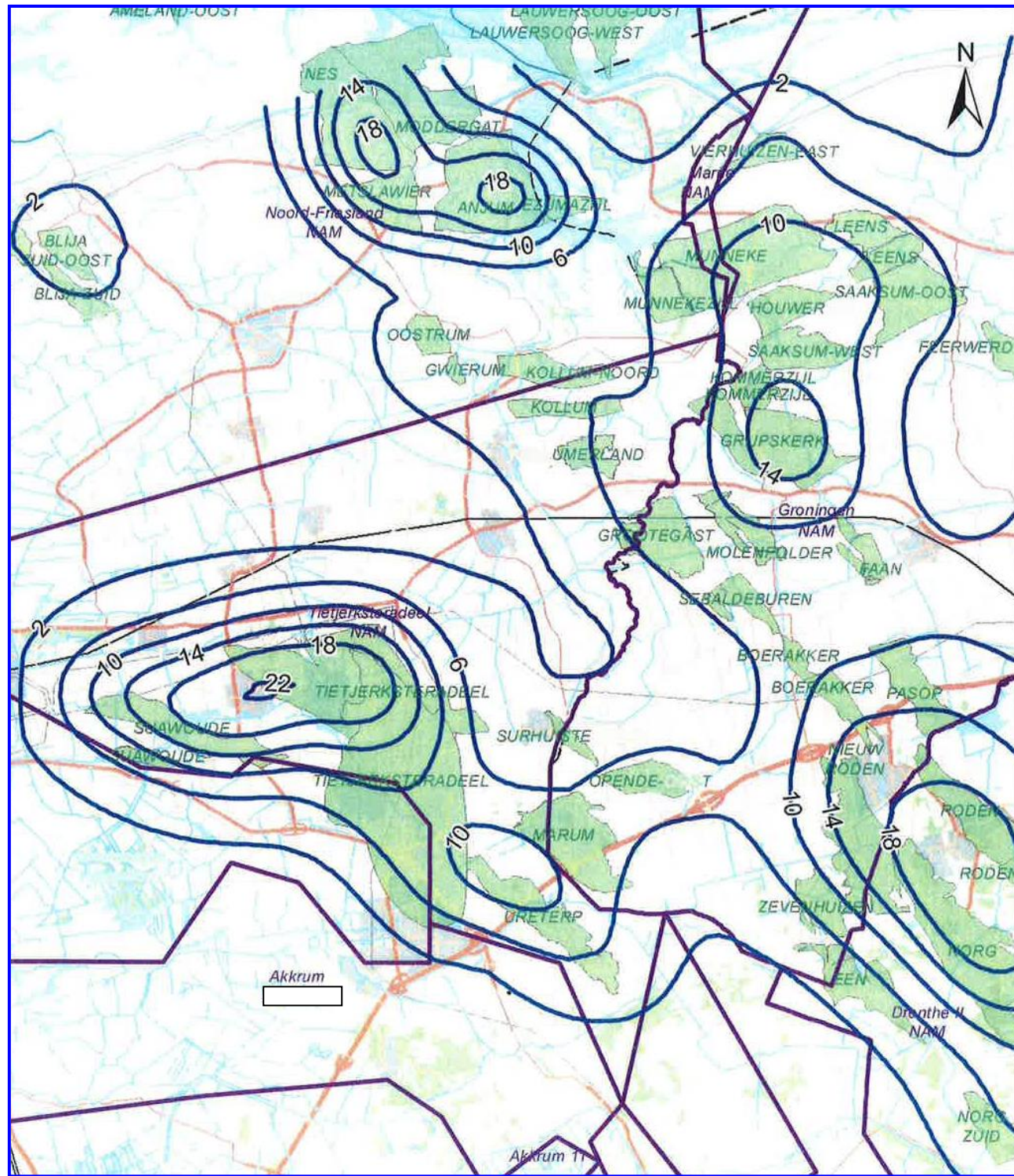
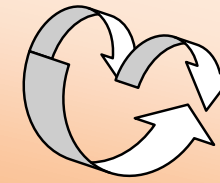
Metingen

In haar vergadering van 21 november 2000 heeft de commissie ingestemd met een programma van hoogtemetingen dat ook wordt aangehouden voor het aangrenzende gebied in Groningen, dat wil zeggen ten minste eens per vijf jaar middels waterpassing een grote of uitgebreide hoogtemeting over het gehele gebied, zo nodig tussentijds aangevuld met een kleine beperkte hoogtemeting. De laatste hoogtemeting heeft plaatsgevonden in 2008. De resultaten daarvan zijn medio 2010, gelijktijdig met de nieuwe prognose, door de NAM naar buiten gebracht.

OVERZICHT TOTALEN: Winningsgebied Tietjerksteradeel Winningsgebied Noord Friesland

Totaal in 2002 uitgekeerde vergoedingen:	€ 192.502,75	-
Totaal in 2003 uitgekeerde vergoedingen:	€ 457.856,97	-
Totaal in 2004 uitgekeerde vergoedingen:	€ 859.981,30	-
Totaal in 2005 uitgekeerde vergoedingen:	€ 1.087.262,71	-
Totaal in 2006 uitgekeerde vergoedingen:	€ 2.411.886,38	€ 98.732,03
Totaal in 2007 uitgekeerde vergoedingen:	€ 522.561,17	€ 46.886,01
Totaal in 2008 uitgekeerde vergoedingen:	€ 1.189.628,68	€ 65.887,24
Totaal in 2009 uitgekeerde vergoedingen:	€ 937.080,27	€ 89.139,85
Totaal in 2010 uitgekeerde vergoedingen:	€ 1.148.506,96	€ 31.351,20
Totaal in 2011 uitgekeerde vergoedingen:	€ 278.788,21	€ 18.105,60
Totaal in 2012 uitgekeerde vergoedingen:	€ 179.085,82	€ 109.886,88

Totaal uitgekeerde vergoedingen tot en met 2012: € 9.265.141,22 € 459.988,81

Dit kaartje toont de gedeeltelijke wijziging die het Statusrapport 2010 ondergaat als gevolg van het voornemen om het grotere aardgasveld bij Nes te exploiteren. Het kaartje toont de verwachte bodemdaling in cm in 2070. De blauwe lijnen onderbroken door getallen geven de bodemdalingcontouren weer. De paarse lijnen begrenzen de concessiegebieden.

Vooraf

Overeenkomstig aanbevelingen van de Commissie Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân werd door de Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM) in de loop van het verslagjaar circa € 289.000 uitgekeerd om schade als gevolg van bodemdaling door aardgaswinning in haar concessie- of wingebieden Tietjerksteradeel en Noord-Friesland te vergoeden dan wel te voorkomen. Het totaal van door de NAM uitgekeerde vergoedingen sinds de start van de commissie in 2000 komt hiermee op circa € 9,7 miljoen.

De commissieleden, die in het verslagjaar voor een periode van drie jaar zijn herbenoemd, hadden in 2012 niet een bijzonder druk jaar. Slechts drie van de vijf geplande vergaderingen vonden doorgang. Een mogelijke oorzaak hiervan zijn de gepresenteerde nieuwe dalingscijfers die wellicht voor enige reflexie t.a.v lopende en voorgenomen studies en plannen hebben gezorgd. Voor het gebied Dongeradeel geldt dat er vooral veel tijd is gestoken in onderzoek naar schade en passende maatregelen. Voorts lijkt de voorzichtige conclusie gerechtvaardigd dat voor de regio Tietjerksteradeel de belangrijkste maatregelen ter voorkoming van schade inmiddels zijn genomen.

Overigens heeft de commissie in het afgelopen decennium al 56 keer vergaderd. Als voorzitter hecht ik er aan op te merken dat die vergaderingen steeds in goede harmonie verlopen en dat de commissie mede daardoor een belangrijke en geaccepteerde bijdrage levert aan het voorkomen en afwikkelen van bodemdalingsschade.

Nadere informatie over het werk van de commissie is te vinden op www.bodemdalingfryslan.nl

Drs. F. van der Ploeg, voorzitter

Partijen

De Overeenkomst Bodemdaling Aardgaswinning Fryslân 2006 is gesloten door enerzijds de Nederlandse Aardolie Maatschappij BV te Assen en anderzijds de provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. In 2011 is de overeenkomst 2006 aangevuld omdat Smart Energy Solutions BV de winningsvergunning Donkerbroek van de NAM heeft overgenomen. (Inmiddels is deze winningsvergunning overgenomen door Tulip Oil.) Ook de eventuele claims uit dit gebied kunnen bij de commissie worden ingediend. De overeenkomst voorziet in de mogelijkheid dat andere belanghebbenden tot de overeenkomst toetreden en op de wijze als in de overeenkomst is voorzien, een verzoek tot vergoeding van kosten indienen. Andere belanghebbenden (overheidslichamen, bedrijven, instellingen, particulieren) kunnen zich aansluiten door de Verklaring van Toetreding te ondertekenen waarvan het model door de commissie is vastgesteld. Van deze mogelijkheid werd in 2012 geen gebruik gemaakt.

Werkzaamheden

De commissie heeft in de verslagperiode drie keer vergaderd en wel op 7 februari, 24 april en 25 september te Assen.

Op 7 februari vond er overleg plaats met de Commissie Bodemdaling Groningen. In aanwezigheid van een vertegenwoordiging van de NAM en van het Staatstoezicht op de Mijnen kwamen aan de orde de rapporten die ir. A. Houtenbos publiceerde over de gevolgen van gaswinning in het Waddengebied en in het gebied Drachten- Tietjerk 1970-2008. De commissie werd voorts geïnformeerd over de nieuwe bodemdalingprognoses en de ontwikkelingen van nieuwe meettechnieken met behulp van satellieten. De commissie heeft aandacht besteed aan de waterhuishouding in het gebied Dongeradeel, de oevers en kaden in het bebouwde gebied van Burgum, een riooloverstort in Burgum en aan de eventueel te verwachten schade aan provinciale objecten (in relatie tot de aanleg van de Centrale As.)